Gemeente Utrecht

2 0 2 4

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 5 september 2024

Vragenuur, gehouden op donderdag 5 september 2024 te 17.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Deldjou Fard.

Aanwezig zijn de raadsleden: Dekkers, Hessel, Stam en Vermeulen.

Voorts is aanwezig het commissielid: Dolmans.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en wethouder Eerenberg.

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag! Ik heet iedereen, alle raadsleden, commissieleden, de mensen op de publieke tribune, de mensen die thuis met ons meekijken of meeluisteren, onze burgemeester en de wethouder hartelijk welkom bij dit vragenuur.
We hebben de spelregels een beetje veranderd. Voorheen mocht er altijd één vervolgvraag aan de wethouder of de burgemeester gesteld worden, maar bij u leefde de behoefte om iets meer te kunnen doorvragen. Het dagelijks bestuur van de raad heeft besloten dat we dit gaan proberen. Als u straks dus een aanvullende vraag heeft, mag ik u daartoe twee keer in de gelegenheid stellen. Laten we dit met elkaar uitproberen.
Er zijn twee sets vragen ingediend. De eerste vragen worden gesteld door Yvonne Hessel van Utrecht Solidair.

1. Mondelinge vragen van mevrouw Hessels (Utrecht Solidair) inzake Een blamage bij het eerbetoon aan onze verzetstrijdsters.

Mevrouw **Hessels** (Utrecht Solidair): Voorzitter. Ik heb bij deze vragen een inleiding geschreven, maar gezien het feit dat ik slechts twee minuten spreektijd heb, zal ik mij beperken tot het stellen van de vragen. Iedereen heeft de inleiding en de vragen ontvangen, of kan die op de website van de gemeente teruglezen. De vragen luiden als volgt.

1. Wat is de mening van het college over de fouten, gezien de gevoeligheid van het onderwerp?
2. Worden alle gemelde fouten hersteld?
3. Wil het college uitzoeken hoe deze fouten zijn ontstaan en dit aan de raad melden?
4. Na het collegebesluit kwam er in 2021 een melding over fouten. Verzetsstrijdster Mien Temming stond er genoemd als Wil Temming. En er was meer. Deze blunders zijn destijds hersteld. Wat

vindt het college ervan dat dit (blijkbaar) niet heeft geleid tot een extra controle?
5. Wat gaat het college doen om dit soort pijnlijke fouten in de toekomst te voorkomen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter. Allereerst dank aan mevrouw Hessel voor de gestelde vragen.
Toen er voor De Nieuwe Defensie werd gekozen om vrouwelijke verzetshelden te eren, was ik sowieso heel blij, want het is ontzettend nodig dat we dit met elkaar doen. Ook de vrouwen die in de Tweede Wereldoorlog zo'n belangrijke rol hebben gespeeld, krijgen daarmee de plek die zij verdienen. In dat licht is het natuurlijk ontzettend spijtig dat er fouten zijn gemaakt bij de vernoemingen. Wij kijken hier nu naar. Daar waar nodig, worden fouten hersteld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om onjuiste jaartallen, maar ook om spelfouten. Niet in alle gevallen – ik denk dat het belangrijk is om dat te zeggen – is er zonder meer sprake van een fout. In bepaalde situaties is er een bewuste keuze gemaakt door de straatnamencommissie om te kiezen voor een roepnaam of een meisjesnaam en niet voor een bijnaam of een doopnaam. Onder die keuzes moeten wel navolgbare en valide redeneringen liggen. We moeten het, even plat geslagen, kunnen uitleggen. Dat is heel belangrijk. Ik denk dat het goed is dat we dat ook gaan doen.
Mevrouw Hessel vraagt voorts hoe we de gemaakte fouten kunnen herstellen, maar ook hoe we in de toekomst een zorgvuldig proces van besluitvorming bij vernoemingen kunnen hanteren. Dat betekent dat de commissie straatnaamgeving navolgbaar moet zijn in de redenering die zij gebruikt voor haar keuzes. Waarom gebruik je bij de een de doopnaam en de volledige naam en bij de ander een verkorte naam? Soms kan dat gewoon zijn omdat de herkenbarheid van de persoon dat vraagt, maar dan moet dat wel goed uitgelegd kunnen worden. Uiteraard bouwen we een extra controle in op het advies van de commissie – dat lijkt me een goede suggestie – voordat een straatnaambesluit wordt genomen.

Mevrouw **Dolmans** (D66): Voorzitter. Wij vragen ons af of het een idee is, om dit soort fouten in de toekomst sneller te signaleren, om naast de straatnaambordjes ook informatiebordjes te plaatsen, net zoals op bij de Prins Bernhardlaan en het Prins Bernhardplein is gebeurd.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Ik weet niet of dit de oplossing is voor het onderliggende probleem. Ik weet dat in bepaalde situaties behoefte is aan meer informatie of context. Daar moeten we ook aan voldoen. Ik denk echter niet dat je daarmee te allen tijde dit soort fouten kunt voorkomen. Het moet gewoon van het begin af aan goed gaan. Het mag niet zo zijn dat door een bordje met context uiteindelijk de juiste naam of het juiste jaartal wordt geplaatst. Het moet gewoon solide zijn, lijkt mij. Maar het lijkt mij evident dat wij dit om allerlei andere redenen vaker gaan doen.

Mevrouw **Dolmans** (D66): Het is fijn om te horen dat daar beter naar gekeken zal worden. Gaat dat ook zo zijn bij dit project?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Ik heb net gezegd dat alle gemaakte fouten bij de namen van de verzetsheldinnen sowieso zullen worden hersteld. Dat is voor een deel ook al gebeurd, heb ik begrepen. Daarnaast is het soms belangrijk om uit te leggen waarom voor een bepaalde naam voor een persoon gekozen wordt. Of dat gebeurt via een bordje op straat, dan wel dat dit op een andere manier via de straatnamencommissie naar buiten wordt gebracht, moeten we gewoon bezien. Al eerder hebben wij in dit vragenuur naar aanleiding van vragen van D66 over de naam van Prins Bernhard een aantal afspraken gemaakt. Daar houden wij ons aan.

Mevrouw **Dolmans** (D66): Ik dank de burgemeester voor dit antwoord.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter. Ik ben blij dat de burgemeester het artikel zelf ook goed gelezen heeft, want ik heb juist de zaken uit mijn brief gehouden waar het gaat om een roepnaam of een doopnaam. Natuurlijk is het wel erg dat mensen onder hun doopnaam totaal niet bekend waren, maar alleen onder hun roepnaam, maar die heb ik niet genoemd. Het gaat mij om de namen zoals die bij Yad Vashem bekend zijn en in elk boek en in elke geboorteakte goed vermeld staan, maar op het naambordje fout. Het is ook voor de nabestaanden heel pijnlijk als namen verkeerd worden geschreven. Petronella is geen Pieternella. Ik ben blij dat u dit serieus opvat.

De **voorzitter**: En uw vraag is?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Ik wilde dit alleen even toevoegen, want ik vind dit wel belangrijk. Ik ben blij dat de burgemeester dit punt serieus neemt en het artikel goed gelezen heeft.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter. Ik vat het inderdaad heel serieus op. Daarom begon ik ook met de opmerking dat het goed is dat wij hier aandacht aan besteden. Destijds was het juist bedoeld om mensen te eren. Dat betekent dan ook iets. Ik heb ook best wel juichend bij de eerste straatnamenonthulling gezeten, met het idee dat het fantastisch was dat voor de verzetsstrijders werd gekozen. En dan moet het ook gewoon goed zijn; dat ben ik met u eens. En als het niet goed is, dan is dat heel vervelend en moeten we zeggen dat wij dit in de toekomst moeten zien te voorkomen. Volgens mij zijn wij het dus volmondig eens.

De **voorzitter**: Hartelijk dank, burgemeester. Wij gaan door naar de tweede en laatste set vragen.

2. Mondelinge vragen van mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mede namens mevrouw Assen (PvdA) en de heer Paalman (Horizon) inzake "Als ik naar Zeist moet voor die prik, dan ga ik niet".

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks): Voorzitter. Sinds 27 augustus 2024 krijgen ouderen boven de 70 een oproep voor een vervolgvaccinatie tegen corona, ook in Utrecht. Veel Utrechtse oudere ouderen krijgen een oproep om in Zeist of Houten een prik te halen. We horen van ouderen die geen auto meer rijden dat dit voor hen niet te doen is. Blijkbaar is er op de Einsteindreef ook een priklocatie, maar die is voor deze groep oudere ouderen heel lastig bereikbaar. Deze ouderen zeggen: "Als ik naar Zeist moet voor die prik, dan ga ik niet." Dit betekent dat juist kwetsbare Utrechters niet goed beschermd zijn tegen corona. Daarom de volgende vragen, die ik mede indien namens PvdA en Horizon en ook namens D66, die zich nog heeft aangesloten.

1. Begrijpt het college dat het voor veel Utrechtse oudere ouderen moeilijk is om voor een vaccinatie tegen corona helemaal naar Zeist of Houten te gaan? Is het college het met ons eens dat het onwenselijk is dat Utrechtse ouderen er daarom voor kiezen om zich niet te laten vaccineren?
2. Is het college het met de vraagstellers eens dat het wenselijk is dat er in Utrecht eenvoudig bereikbare priklocaties zijn? Bijvoorbeeld een meer centrale priklocatie, zoals in buurthuizen, bij woonvoorzieningen voor ouderen, in gezondheidscentra of in combinatie met de griepprik via de huisarts.
3. Is het college bereid om met de GGD en/of het RIVM in gesprek te gaan om aan te dringen op eenvoudig bereikbare priklocaties voor Utrechtse ouderen?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter. Dank voor de vragen. Natuurlijk, hoe makkelijker je de coronaprik kunt krijgen, hoe fijner dat is, want dan weten we dat zo veel mogelijk mensen de prik weten te halen. Het klopt dat er een priklocatie op de Einsteindreef is. Die is ook vermeld in de brieven van het RIVM – het RIVM stuurt de uitnodigingsbrieven.
Er zijn in feite twee dingen aan de hand. De locatie op de Einsteindreef is wat later rond gekomen, waardoor waarschijnlijk een aantal brieven is uitgegaan waarin de priklocatie op de Einsteindreef nog niet werd genoemd. Ik heb daar niet helemaal zicht op, want het RIVM heeft die brieven gestuurd. In de nieuwe brieven van het RIVM is de locatie op de Einsteindreef wel genoemd.
Het RIVM kijkt naar de afstand. Dit betekent dat de mensen die de brief ontvangen de dichtstbijzijnde locatie aangeboden krijgen. Voor sommige plekken in Utrecht is de locatie in Zeist of Houten dichterbij en in sommige gevallen ook beter bereikbaar. Wel kunnen de mensen zelf een andere locatie kiezen, maar in de brief – dat is geautomatiseerd – wordt de dichtstbijzijnde locatie aangeboden.
Er is een groep mensen die de aangeboden locatie niet weet te bereiken. Die mensen kunnen bellen met het landelijke nummer, 0800-70707, om een afspraak te maken voor een coronaprik aan huis. Onze GGD kan dat aanbieden, waar ik erg trots op ben, omdat die mobiele teams heeft die naar de mensen toe gaan. Ouderen die de priklocatie dus niet weten te bereiken, kunnen dat nummer bellen en krijgen de prik dan aan huis.
Waarom is de locatie Einsteindreef gekozen? Er zijn heel veel factoren die bepalen wat een goede plek is voor een priklocatie. Het pand moet beschikbaar zijn, het moet veilig zijn en het moet bereikbaar zijn, ook met de auto. In die zin is de Einsteindreef uit de selectie gekomen. Er is nog een andere voorwaarde, die met geld te maken heeft. Dit jaar is er vanuit VWS een relatief laag budget – de GGD noemt het een bodembudget – beschikbaar gesteld voor priklocaties. Dit betekent dat we ook niet op een heel centrale maar dure plek kunnen gaan zitten; soms is de wereld zo simpel.
Mevrouw Vermeulen heeft helemaal gelijk als zij stelt dat het mooi zou zijn als de huisarts de coronaprik gelijk met de griepprik zou kunnen geven. Dat is ook mijn wens. Ook dat wil onze GGD gaan doen. Dat is een beetje "piloten", want dat is nog nergens gerealiseerd. We zijn in gesprek met een aantal huisartsen in Utrecht om te kijken of de prikken gecombineerd kunnen worden, juist om de kwetsbare doelgroepen te bedienen.
Binnen de kaders en binnen de financiële ruimte van VWS is er gezocht naar een zo goed mogelijke priklocatie, met ook openbaar vervoer in de nabijheid. Onze inschatting is dat er genoeg alternatieve routes zijn voor oudere bewoners die niet op de priklocatie kunnen komen. We blijven dit samen met de GGD monitoren. Als u mensen spreekt die zich zorgen maken, wijs hen er dan op dat de locaties in onze stad goed bereikbaar zijn, of geef ze anders het nummer voor de thuisprik.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks): Voorzitter. De wethouder sprak zojuist over het monitoren. Is hij ook bereid om na te gaan welke groepen nu geen prik hebben gehaald, terwijl ze dat anders wel zouden hebben gedaan?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter. Dan zou ik overleg moeten treden met het RIVM, want het gaat over medische gegevens. Ik weet niet of die beschikbaar en te delen zijn, daarom ben ik iets terughoudend. Wij zullen de GGD en het RIVM vragen of deze monitor beschikbaar is.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks): Voorzitter. Als die gegevens dan beschikbaar komen, worden de betrokken mensen dan alsnog benaderd?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Dat vind ik een lastige vraag. Dat zou ik het RIVM moeten vragen, want wij weten niet welke Utrechters wel of niet een prik hebben gekregen. Het RIVM weet dat in sommige gevallen, maar soms kiezen de mensen er om hun moverende redenen voor om niet met het RIVM te delen dat zij de prik hebben gehaald. Dus stel dat u de prik wel heeft gehaald, maar aangevinkt heeft dat dit niet bij het RIVM geregistreerd mag worden, dan is het niet de goede overheidscommunicatie als u een brief ontvangt om alsnog de prik te halen. Dit vraagt even een gesprek met het RIVM. Dat zal ik doen. Mijn rol is hierin helaas wat beperkt.

De **voorzitter**: Dank, wethouder, voor uw beantwoording.
Hiermee zijn we gekomen aan het eind van het vragenuur. Ik wens iedereen nog een fijne dag. We zien elkaar bij het volgende vragenuur.

De voorzitter sluit hierna, te 17.17 uur, het vragenuur.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 5 september 2024.

Mondelinge vragen van mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mede namens mevrouw Assen (PvdA) en de heer Paalman (Horizon) inzake "Als ik naar Zeist moet voor die prik, dan ga ik niet".

Wethouder Eerenberg

- zal bij het RIVM en de GGD navragen of gemonitord wordt of de uitgenodigde mensen de coronaprik daadwerkelijk gehaald hebben en, zo ja, of die gegevens beschikbaar kunnen worden gesteld. De wethouder informeert de raad daar schriftelijk over.